

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/012 van 17 januari 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en het decreet van 2 december 2022 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datanutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap ter versterking van het kader voor digitale gegevensuitwisselingen (digitaliseringsdecreet)
roepnaam	(digitaliseringsdecreet)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 23 december 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de Jan Jambon, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management van 24 december 2022, ontvangen door de VTC op 26 december 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 17 januari 2023 en de beslissing om het dossier af te handelen in een schriftelijke procedure;

Gelet op de toelichting van het agentschap Digitaal Vlaanderen op 24 januari 2023;

Brengt op 17 januari 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Digitalisering (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en het decreet van 2 december 2022 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Datenutsbedrijf in de vorm van een naamloze vennootschap ter versterking van het kader voor digitale gegevensuitwisselingen* (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De nota en de memorie van toelichting geven volgende context mee (onderlijning VTC):
4. Dit ontwerp van decreet strekt ertoe om een sterker juridisch kader te creëren voor de digitalisering van de dienstverlening door Vlaamse instanties. Deze digitalisering is bedoeld om het leven van burgers te vergemakkelijken en als zodanig de werking van de Vlaamse instanties te verbeteren.
5. Daartoe worden vooreerst een aantal nieuwe gegevensbronnen decretaal verankerd. Die bronnen hebben betrekking op de gegevens van verenigingen die in interactie treden met Vlaamse instanties, en de rekeningnummers en contactgegevens van burgers, aan wie Vlaamse instanties diensten verlenen. Elk van die gegevensbronnen moet toelaten dat het binnen de Vlaamse overheid eenvoudiger wordt om gegevens te delen en zo de dienstverlening aan burgers te verbeteren. Om de bescherming van de persoonsgegevens, te garanderen komt er deze decreetale grondslag.
6. Een tweede vernieuwing van dit ontwerpdecreet heeft betrekking op de manier waarop de rechten van de burgers bij de mededeling van hun gegevens worden gewaarborgd. er wordt in de mogelijkheid voorzien om van het beginsel van een protocol af te stappen en een beraadslaging van het Vlaamse Comité voor de mededeling van persoonsgegevens te vragen. Dat comité moet duidelijk onderscheiden worden van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC). De taken van dit nieuwe comité worden beperkt tot de omkadering van de elektronische mededeling van persoonsgegevens door Vlaamse instanties, opdat de mededeling van gegevens vanuit Vlaamse instanties kan gefaciliteerd worden, met voldoende aandacht voor de bescherming van de gegevens van de burgers.
7. Verder worden er ook een aantal wijzigingen aangebracht aan de werking van de Vlaamse Dienstenintegrator. In plaats van te werken met gegevensbronnen die volgens een complexe procedure als authentiek worden erkend, wordt ervoor gekozen om te werken met een functionele opdeling van de opslag van gegevens onder impuls van de Vlaamse Dienstenintegrator en na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Ook wordt een regeling voorzien die toelaat om snel te kunnen inspelen op noodsituaties.
8. Een andere reeks bepalingen betreft wijzigingen van het Bestuursdecreet van 7 december 2018:
 - het mogelijk maken dat de burger het communicatiekanaal “Mijn BurgerProfiel” ook gebruikt wordt om gegevens aan Vlaamse instanties te verstrekken, zoals zijn rekeningnummer(s) en contactgegevens.
 - het “verenigingsloket” wordt in het Bestuursdecreet decretaal voorzien, zoals ook al het geval was met het ondernemersloket.
 - de bewaring van gegevens binnen de Vlaamse overheid wordt geregeld, zodat daarnaar kan worden verwezen in regelgeving waarbij persoonsgegevens worden verwerkt
 - aanvullingen van de eerdere omzetting van de PSI-richtlijn en een aantal preciseringen inzake de elektronische uitwisseling van berichten.

- de huidige bepalingen van de hergebruik- en open data-regeling, zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van titel II van het Bestuursdecreet, worden in overeenstemming met de bepalingen van de Datagovernanceverordening (DGA) gebracht
 - er wordt verduidelijkt dat de functie van regeringscommissaris een vertrouwensfunctie is en ad nutum kan worden beëindigd, m.aw. zonder motivering;
 - er wordt in een decretale grondslag voorzien voor het inscannen van bestuursdocumenten die ook persoonsgegevens kunnen bevatten.
9. Tot slot wordt in het decreet van 2 december 2022 tot oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf de categorieën van persoonsgegevens uitgebreid met een aantal bijkomende categorieën zodat ook deze gegevens veilig kunnen worden uitgewisseld mits toestemming van de burger. Tegelijkertijd wordt verduidelijkt dat de toestemming die de burger aan het Vlaams Datanutsbedrijf geeft m.b.t. bepaalde gegevensmededelingen, via Mijn Burgerprofiel kunnen worden verleend. Er wordt gespecificeerd dat die toestemming ook betrekking kan hebben op het meedelen aan niet-overheidsinstanties.
10. De toelichting verklaart dat al deze bepalingen ertoe strekken om ervoor te zorgen dat Vlaanderen verder de weg van de digitalisering kan inslaan om haar burgers ten dienste te zijn, steeds met toepassing van de regelgeving die de burgers de nodige bescherming van hun persoonsgegevens biedt.
11. De VTC zal achtereenvolgens de verschillende regelingen die voor gegevensbescherming relevant zijn bespreken. De adviesvrager kan altijd een andere bepaling uitdrukkelijk voor aanvullend advies voorleggen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Algemeen

12. De VTC stelt vast dat er met dit Ontwerp veel ingrijpende veranderingen worden aangebracht in de bestaande regelingen inzake digitalisering. Er werd echter in de memorie van toelichting weinig achtergrond meegegeven over het waarom van de wijzigingen. In overleg werden bepaalde aspecten opgehelderd. De VTC zal naar beste vermogen een beoordeling geven.

2. Wijzigingen e-govdecreet

A. Nieuwe gegevensbronnen

13. Hoofdstuk 2 van het Ontwerp (artikel 4 e.v.) gaat over de oprichting van gegevensbronnen met basisgegevens.
14. Volgens de (mondelijke) toelichting worden deze gegevensbronnen gecreëerd om de verschillende Vlaamse (bestuurs)instanties toegang te geven tot deze gegevens in concrete procedures waarbij de burger betrokken is en daarvoor zijn goedkeuring geeft, zodat de burger deze niet telkens opnieuw moet invoeren.
15. De VTC beveelt evenwel aan om het opzetten van deze registers niet te kaderen in het e-govdecreet omdat het specifieke databanken betreft - zoals er nog veel meer kunnen bestaan binnen de Vlaamse Overheid - en geen algemene bepalingen over e-government maar in een apart decreet over Registers. In feite kaderen deze bepalingen niet rond digitalisering van bestaande procedures, maar rond de creatie van nieuwe gegevensbronnen, hetgeen best een apart juridisch kader krijgt. Daarbij kan ook de problematiek van de toegankelijkheid en het toelaatbare gebruik van de gegevens – inclusief het al dan niet openbaar maken ervan - behandeld worden.

a) Gegevens van verenigingen

16. De verwerking van persoonsgegevens lijkt op het eerste gezicht beperkt. De VTC wijst er wel op dat het koppelen van een natuurlijke persoon aan een vereniging informatie kan meegeven over de interesses, relaties en

tijdsbesteding van de betrokkene en dat die gevoelig kan zijn afhankelijk van de aard en activiteiten van de vereniging en mogelijk informatie als bedoeld in artikel 9, AVG kan bevatten. Dit kan aanleiding geven tot discriminatie van de betrokkenen.

17. De VTC adviseert dat de essentiële elementen van de verwerking worden opgenomen in het Ontwerp. Daarbij is het vastleggen van een bewaartermijn zeker ook van belang.
18. De gegevens zitten ook minstens voor een zeer groot deel in de KBO. De VTC is van oordeel dat dataduplicatie niet wenselijk is vanuit het oogpunt van gegevensbescherming. De adviesvragers hebben aangegeven dat de KBO master van de data blijft. De VTC beveelt aan om dit in het Ontwerp op te nemen, en nadrukkelijk te voorzien in een synchronisatiemechanisme, zodat wijzigingen in de KBO (of in andere gezaghebbende databanken) eveneens worden meegenomen in de nieuwe databank. Dit is belangrijk om kwalitatieve verwerkingen te verzekeren en conflicten tussen databronnen te vermijden.

b) Rekeningnummers van de burger

19. De VTC wijst erop dat centralisatie van dergelijke informatie risico's inhoudt voor gegevensbescherming. In de mate dat de gegevens verzameld en verwerkt worden bij de VDI, wordt er voor de instantie die aangeduid is als dienstenintegrator afgeweken van het principe van dienstenintegratie en aan gegevensintegratie gedaan. Voor Mijn Burgerprofiel werd, zoals de VTC had voorgesteld, de decretale garantie gegeven dat die enkel zou kunnen geraadpleegd worden door de betrokkene zelf. De nu voorgestelde manier van werken, met name centrale gegevensverwerking, lijkt ook tegengesteld te zijn aan het principe van werken met PODS zoals met het Datanutsbedrijf wordt beoogd.
20. De VTC wijst erop dat het gebruik van een bepaald rekeningnummer zeer toepassings- of verwerkingsgebonden is. Daar wordt rekening mee gehouden in het nieuwe artikel 5/4:

“De burger kan het standaardrekeningnummer meedelen en een afzonderlijk rekeningnummer per dienstverlening meedelen;”

21. Voor de burger kan het gemakkelijk zijn dat er een enkel communicatiekanaal is, maar de achterliggende back-offices zouden moeten onderscheiden worden zodat de nodige beschermingsmaatregelen kunnen worden opgelegd waar het nuttig is.
22. De VTC heeft ook twijfels bij de mogelijkheid om de juiste rekeningnummers voor de juiste toepassingen te gebruiken. Het hebben van verschillende rekeningnummers voor een persoon of binnen een gezin heeft te maken met diverse zeer persoonlijke voorkeuren die ook volatiel kunnen zijn. Ze wijst erop dat ondanks de goede bedoelingen van de adviesverlener en de in het Ontwerp opgenomen maatregelen, er te weinig garanties zijn wat de correctheid van de gegevens betreft. Daarmee wordt niet alleen aan het principe van juistheid geraakt (Artikel 4, d), AVG, maar ook aan dat van de minimale gegevensverwerking (artikel 5, c), omdat ze niet toereikend zullen zijn voor het beoogde doel. Minstens moeten er procedurele waarborgen worden ingebouwd om de betrokkenen te vragen de juistheid van de informatie expliciet te bevestigen bij hergebruik. Gezien de potentiële veelheid van nummers waarover burgers kunnen beschikken, die frequent kunnen veranderen, en dat voorkeuren van de burger kunnen wisselen afhankelijk van de procedure, zal het mogelijk zeer complex blijken om het beheer van deze nummers op een kwalitatieve en transparante manier mogelijk te maken. Instanties die – met goedkeuring van de burger – gebruik zullen willen maken van deze databank zullen terdege rekening moeten houden met dit risico, en dienen gepaste maatregelen te nemen om vergissingen en misverstanden te vermijden. In tegenstelling tot vele andere persoonsgegevens bestaat er immers niet zoiets als één juist, vast en steeds gepast rekeningnummer per burger.
23. Een gegevensbron van rekeningnummers zal een bron vormen waar meerdere instanties, zowel van de overheid als van de privé-sector (bv. politie, fiscus, incassobureau's) gebruik zouden van willen maken. De VTC herinnert aan het principe van de doelbinding in dit verband.
24. Er zouden dus minstens bijkomende garanties moeten geboden worden inzake vertrouwelijkheid en veiligheid.

25. Het moet ook duidelijk zijn dat het optioneel is om toestemming te geven, zowel bij invoeren van het nummer als bij het gebruik ervan door een instantie.
26. De VTC beveelt aan om een GEB uit te voeren voor deze verwerking.

c) Contactgegevens van de burger

27. Het betreft hier ongeveer dezelfde problematiek als hiervoor vermeld voor het rekeningnummer.
28. Op het eerste gezicht zijn contactgegevens minder gevoelig dan rekeningnummers, maar een doelstelling van privacy- en gegevensbescherming is het vermijden dat mensen overmatig worden lastiggevallen, wat met deze gegevensverzameling zeker een risico wordt.
29. Bovendien vormen contactgegevens meestal ook goede identificatiegegevens en zijn ze een potentiële toegang voor allerlei vormen van fraude.
30. De VTC verwijst naar de opmerkingen inzake juistheid, vertrouwelijkheid en veiligheid die ze gemaakt heeft bij de verwerking van rekeningnummers.

B. De protocolregeling geldt ook voor mededelingen aan private organisaties

31. Artikel 30 van het Ontwerp wijzigt artikel 8, e-Govdecreet:

***“Art. 30.** In artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:*

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden tussen de woorden “externe overheid” en het woord “vereist” de woorden “of naar een private organisatie” ingevoegd;

2° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord “instanties” vervangen door de woorden “verwerkingsverantwoordelijken”;

32. Er werd bij de vervanging van artikel 8 door het AVG-decreet vanuit gegaan dat er geen mededelingen konden gebeuren aan private organisaties.. Dit is inderdaad een probleem door de verplichting tot het afsluiten van een protocol te koppelen aan louter interbestuurlijk gegevensverkeer. Er zou in een afzonderlijke decretale tekst moeten worden geregeld worden hoe de gegevensuitwisseling verloopt met niet-overheden.
33. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat er protocollen zullen kunnen gesloten worden met private organisaties. De adviesvrager heeft verduidelijkt dat er wordt gedacht aan private onderzoeksinstanties. Er werd door diverse instanties namelijk regelmatig de vraag gesteld hoe die gegevensuitwisseling het best kan worden geregeld.
34. De adviesvrager benadrukt dat er telkens moet worden onderzocht of de beoogde gegevensverwerking waarvoor persoonsgegevens bij instanties worden opgevraagd, verenigbaar is met de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verwerkt.
35. De VTC wijst erop dat de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden conform met artikel 89, lid 1, AVG niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden wordt beschouwd.
36. Anderzijds moet de verwerkingsverantwoordelijke wel een rechtvaardigingsgrond zoals bedoeld in artikel 6, AVG kunnen invoeren om een mededeling van persoonsgegevens te kunnen verantwoorden¹.

¹ Zie ook aanbeveling GBA nr. 2020/02 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-02-2020.pdf>)

37. De VTC beveelt aan om deze mogelijkheid van mededeling van persoonsgegevens aan privé-organisaties verder te kaderen in het Ontwerp en de toelichting.

C. Gezamenlijke verantwoordelijken moeten geen protocol meer sluiten

38. Artikel 30, 3° van het Ontwerp schrapt de protocolverplichting voor gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken:

*“3° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt de volgende zin toegevoegd:
“Tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken worden geen protocollen gesloten.”;*”

39. Dit wordt als volgt verantwoord:

“Protocollen zijn van toepassing tussen twee verschillende verwerkingsverantwoordelijken waarbij de betreffende verwerkingsverantwoordelijken elk gegevens verwerken voor afzonderlijke en aldus verschillende doeleinden. In geval van gezamenlijke verwerkingsver.answoordelijkheid streven beide partijen dezelfde doeleinden na, en is aldus een protocol niet van toepassing.”

40. Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid houdt niet per se in dat persoonsgegevens gedeeld worden: men kan samen een verwerking opzetten, bv. door samen een loket te bouwen en het beheer ervan uit te besteden, zonder persoonsgegevens aan elkaar door te geven. Het “nastreven van dezelfde doeleinden” kan veel te ruim opengetrokken worden. Instanties kunnen er dan aan denken om samen een systeem op te zetten om gegevens die ze elk voor eigen (gerechtvaardigde) doeleinden hebben verzameld uit te wisselen zonder controle te doen van de doelbinding en proportionaliteit, bijvoorbeeld.
41. De VTC beoordeelt het negatief dat tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken waarvan (minstens) een verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens aan de andere meedeelt geen protocol zou moeten worden gesloten. Als er bij mededeling geen protocol als neerslag van de AVG-toets wordt opgemaakt, zal de figuur van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid kunnen worden gebruikt om de protocolplicht en daarmee de verantwoordingsverplichting van de AVG te omzeilen². De eisen die de AVG zelf specifiek stelt aan gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn beperkt en hebben enkel betrekking op het uitoefenen van de rechten van de betrokkenen en transparantie. De proportionaliteitstoets zal bijvoorbeeld niet de vereiste aandacht krijgen.
42. De VTC adviseert dat deze bepaling geschrapt wordt.

D. Vlaamse Comité voor de mededeling van persoonsgegevens

43. Artikel 31 e.v. van het Ontwerp richten een Vlaams Comité voor de mededeling van persoonsgegevens op.
44. Als de betreffende verwerkingsverantwoordelijken niet tot een akkoord komen over de elektronische mededeling van persoonsgegevens of indien minstens één van die partijen om een beraadslaging verzoekt, kan over de beoogde mededeling een voorafgaande beraadslaging van het Vlaamse Comité voor de mededeling van persoonsgegevens worden ingewonnen.

² De protocolverplichting zoals opgenomen in het e-govdecreet, heeft als doel (toelichting bij artikel 13/3 van het AVG-decreet):

“Het principe is dat tussen de betrokken verwerkingsverantwoordelijken een protocol wordt gesloten waarin een aantal zaken worden vastgelegd zodat duidelijk wordt dat aan de principes van de AVG wordt voldaan zoals finaliteit, proportionaliteit, de rechtsbasis voor de verwerkingen, de veiligheidsmaatregelen, de periodiciteit, de duurtijd en andere concrete technische modaliteiten over de concrete gegevensuitwisselingen. Bij de beschrijving van de beveiligingsmaatregelen wordt opgenomen op welke verwerker(s) de verwerkingsverantwoordelijke die de overeenkomst als vermeld in artikel 28, lid 4, van de AVG, is opgesteld. Er moeten immers voor de mededelende instantie voldoende garanties zijn dat de gegevens door de ontvangende instantie en in voorkomend geval zijn verwerker, veilig worden verwerkt overeenkomstig de AVG.”

45. Ook wordt erin voorzien dat met verwerkingsverantwoordelijken uit eenzelfde sector die met de uitvoering van dezelfde taken van algemeen belang zijn belast of met de uitvoering van dezelfde verplichtingen die op hen rusten, algemene protocollen over de elektronische mededeling van persoonsgegevens kunnen worden gesloten.

46. Volgende reden wordt gegeven in de toelichting:

“Essentieel is dat dit comité wordt onderscheiden én afgezonderd van de bestaande onafhankelijke toezichthouder in Vlaanderen, de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC).

Hier gaat het specifiek om een comité waarvan de taak beperkt is tot het bepalen van de modaliteiten van gegevensmededelingen. Zoals voorzien is bij het Informatieveiligheidscomité, wordt voorzien dat Digitaal Vlaanderen een juridisch en technisch advies opstelt over elke aanvraag aangaande de mededeling van Vlaamse gegevens.

Reden voor de suggestie om een afzonderlijk comité in te stellen is dat meer ingezet wordt op personen die de materie (voldoende) kennen, die onafhankelijk en neutraal oordelen.”

47. De VTC heeft er weet van dat het opstellen van protocollen soms moeilijk verloopt als er meerdere partijen betrokken zijn.

48. De VTC heeft zich in het verleden al gebogen over de mogelijkheid van algemene protocollen³. Ze was toen van oordeel dat dit mogelijk was, mits, gezien de waarschijnlijk grotere impact t.o.v. een gewoon protocol (meer gegevens, meer betrokkenen, meer instanties waarvan de beveiliging moet worden bekeken, ...), een voorafgaand advies van de VTC zou worden gevraagd. Enkel een controle achteraf is volgens de VTC wegens de verschillende partijen die dan wijzigingen zouden moeten aanbrengen niet efficiënt.

49. Alhoewel de VTC het positief beoordeelt dat de instantie die wordt ingeschakeld onafhankelijk, is stelt ze zich vragen bij het oprichten van nog een nieuwe instantie, eerder dan bijvoorbeeld dan hervormen van het protocolvereiste als dusdanig. Ze maakt in ieder geval een groot voorbehoud bij een nieuwe instantie die parallel bindende uitspraken⁴ zal doen, de facto door beslissingen te nemen over gegevensstromen vanuit de Vlaamse instanties.

50. De toelichting stelt wat de verhouding met de VTC betreft het volgende:

“De VTC is de decretaal voorziene toezichthoudende autoriteit die toeziet op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) door alle Vlaamse instanties. Aldus ziet de VTC ook toe op de mededelingen van persoonsgegevens door de Vlaamse instanties en kan aldus ook de beraadslagingen van het voornoemde Comité die geleid hebben tot bepaalde mededelingen onderzoeken.”

51. De controle van de VTC op die ‘beraadslagingen’ wordt echter beperkt: geen retro-actieve toepassing en slechts de mogelijkheid gedurende een beperkt aantal dagen om tussen te komen (waarna de beslissing definitief wordt). Het is volgens de VTC niet in overeenstemming met de AVG dat een nationale wetgever beperkingen op de bevoegdheid van een toezichthoudende autoriteit zoals bedoeld in de AVG oplegt. De VTC meent dan ook dat haar algemene bevoegdheid om verwerkingen te controleren en, indien nodig, maatregelen op te leggen, op geen enkele wijze aangetast kan worden door deze bepaling.

³ Advies VTC nr. 07/2019 aan VVSG en OVSG inzake de procedure voor de totstandkoming van algemene protocollen https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_2019_07_VVSG_OVSG_procedure_algemene_protocollen.pdf

⁴ De Raad van State, beschouwt de “beraadslagingen” als beslissingen (advies nr. 63.202/2 van 26 april 2018 over het wetsontwerp tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG).

52. Het is de VTC ook niet duidelijk waarom gesteld wordt dat de VTC mag toetsen “aan de hogere normen”. Het lijkt aangewezen dat in het algemeen naar de gegevensbeschermingswetgeving wordt verwezen en dat verduidelijkt wordt dat de VTC ook kan toetsen aan de richtlijnen die de VTC zelf heeft uitgevaardigd, want anders wordt de VTC verhinderd daarnaar te verwijzen.
53. Doordat het statuut van de “beraadslagingen” niet duidelijk is, is de verwijzing naar “hogere rechtsnormen” ook niet welbepaald.
54. De VTC wijst er ook op dat het risico bestaat dat de rol van het comité fout wordt begrepen als een manier om verantwoordelijkheid voor verwerkingen uit te besteden, met name door de verantwoordelijkheid (met het verantwoordingsprincipe van artikel 5, AVG) bij het comité te leggen in plaats van bij de verwerkingsverantwoordelijken.
55. De VTC adviseert om deze regeling te herbekijken en eventueel meer aandacht te geven aan de regeling voor algemene protocollen

E. Aanpassingen i.v.m. de Vlaamse Toezichtcommissie

d) Persoonlijke aansprakelijkheid van de leden

56. In artikel 41 van het Ontwerp wordt de burgerlijke aansprakelijkheid van de leden en personeelsleden van de VTC beperkt, voor hun beslissingen, handelingen of gedragingen in de uitoefening van de opdrachten van de Vlaamse toezichtcommissie, behalve in de gevallen voorzien bij wet.
57. De VTC beoordeelt dit als noodzakelijk om haar onafhankelijkheid te garanderen.

e) Terminologie

58. Met artikel 43 worden bij de regeling inzake de corrigerende maatregelen die de VTC kan nemen de woorden “persoonlijke levenssfeer” vervangen door de woorden “bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming” en bescherming van de persoonlijke levenssfeer” vervangen door de woorden “rechten van de betrokkene op het vlak van gegevensbescherming”.
59. De VTC beoordeelt deze aanpassing positief aangezien de aanpassing conformiteit met de AVG verwezenlijkt.

f) Wijziging koppeling presentiegelden aan index

60. Artikel 42 van het Ontwerp past het bedrag van het presentiegeld van de leden van de VTC aan en stelt het gelijk met het presentiegeld van de leden van het Vlaamse comité voor de mededeling van persoonsgegevens. In plaats van aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, wordt het gezondheidsindexcijfer gehanteerd.
61. Ook wordt de verwijzing naar het ondertussen opgeheven decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof wordt opgeheven en vervangen door de verwijzing naar het decreet van 29 maart 2019 houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.
62. Wat betreft de koppeling aan een ander indexcijfer, wijst de VTC erop dat in het geval dit zou leiden tot een kleiner bedrag van het presentiegeld, dit alleen voor de toekomst kan geregeld worden en niet ten aanzien van de zittende leden die de functie aanvaard hebben op basis van wat er toen in het e-govdecreet werd vermeld⁵. Er moet dan in een overgangsbepaling worden voorzien.

⁵ Zie advies raad van State nr. 61.267/2/AV van 27 juni 2017.

3. Wijzigingen aan de werking van de Vlaamse Dienstenintegrator

A. Geen erkende Vlaamse authentieke bronnen meer

63. De erkenning door de Vlaamse Regering van authentieke gegevensbronnen wordt geschrapt.
64. De toelichting bij artikel 47 stelt het volgende (onderlijning VTC):

“In de praktijk is de te volgen procedure om gegevensbronnen als authentiek te erkennen, niet altijd werkzaam. Praktijken op andere beleidsniveaus (federaal, Waals, ...) maken duidelijk dat een procedure om gegevens(bronnen) als authentiek te erkennen niet absoluut noodzakelijk is voor een goede regeling van het interbestuurlijk gegevensverkeer. Daarom dat het stelsel van de erkenning van authentieke gegevensbronnen wordt vervangen door het stelsel van de functionele opdeling van gegevensopslag.

In die mate is het aangewezen om de bestaande procedure aan te passen. Wat wel minimaal vereist is, is een functionele opdeling van de gegevensopslag. Voor Vlaanderen houdt dit in dat er een functionele opdeling wordt gemaakt van de gegevens die in de Vlaamse gegevensbronnen beschikbaar zijn. Deze regeling vervangt de bestaande regeling inzake de erkenning als Vlaamse authentieke gegevensbronnen.

Voorafgaand wordt het advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid ingewonnen. Dat moet toelaten dat alle partijen die bij de werking van de VDI betrokken zijn, inspraak hebben, zodat de genomen beslissingen een voldoende draagvlak hebben. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.

Het dossier kan dan aldus door de belanghebbende minister aan de Regering worden voorgelegd. In afwachting van de beslissing van de Vlaamse Regering wordt de beslissing van de VDI inzake de functionele opdeling van de opslag opgeschort.

Gegevens kunnen niet zo maar functioneel worden opgedeeld waarbij het beheer wordt toevertrouwd aan instanties. Er moeten voldoende garanties worden geboden op het vlak van de kwaliteit van de gegevens en de bruikbaarheid, het adequate beheer, de veiligheid, de financiering en de interoperabiliteit van de gegevensbron. De Vlaamse Regering kan dat nader specificeren zoals ook voor de erkenning van authentieke gegevensbronnen is gebeurd, nl. het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009. Ook kan de Vlaamse Regering aanvullende voorwaarden opleggen voor geografische gegevensbronnen. De Vlaamse Regering kan bepalen welke taken de beheersinstanties moeten vervullen opdat de voormelde garanties effectief worden gerealiseerd.

Zodra de opslag van gegevens functioneel is opgedeeld en toevertrouwd aan instanties, zijn die instanties in dat geval verplicht de gegevens, waarvan hen het beheer is toevertrouwd, op te slaan en bij te houden.

De mededeling van gegevens van het netwerk van de VDI door of aan instanties gebeurt met tussenkomst van de VDI, behalve indien het gaat om een mededeling respectievelijk aan of door personen op wie de gegevens betrekking hebben, hun wettelijke vertegenwoordigers, evenals diegenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken. De VDI voorziet de nodige overgangmaatregelen in overleg met het stuurorgaan zodat de betreffende instanties niet onmiddellijk hoeven over te schakelen naar de VDI. Er zal ook voldoende overleg tussen de instanties en de VDI worden georganiseerd en het overleg zal bovendien ook worden versterkt om tijdig de noden en behoeften van de instanties te capteren. Gelet op het belang van de rol van de VDI bij de gegevensuitwisselingen van en naar Vlaamse instanties, wordt de kosteloosheid van de diensten van de VDI behouden.

De VDI kan, na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, ook nog voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI, voor zover die tussenkomst geen toegevoegde waarde kan bieden. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.

Het dossier kan dan aldus door de belanghebbende minister aan de Regering worden voorgelegd. In afwachting van de beslissing van de Vlaamse Regering wordt de beslissing van de VDI inzake de vrijstelling van tussenkomst van de VDI opgeschort.

De instanties zijn eveneens vrijgesteld van de verplichting beroep te doen op de VDI in het geval het gegevens betreft waarvan de opslag hun werd toevertrouwd.”

65. In artikel 2, 1° van het VDI-decreet wordt de definitie van “authentieke gegevensbron” vervangen door de definitie van “gegevensbron”.

“Artikel 2. In dit decreet wordt verstaan onder :

1° gegevensbron: een gegevensbron waarvan de opslag van de gegevens functioneel is opgedeeld overeenkomstig artikel 6/1;”

66. Het lijkt de VTC geen goed idee om zo’n algemeen gangbare term zonder een kwalificatie (bijvoeglijk naamwoord) te (her)definiëren want het kan spraakverwarring opleveren. In de praktijk zal de term ‘gegevensbron’ nog steeds gehanteerd worden voor alle mogelijke databanken, los van enige definitie in het VDI.

67. Hetzelfde kan gelden voor volgende nieuwe definitie:

“7° gegevens: alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de Vlaamse wet- en regelgeving;”

68. De VTC vraagt zich af of de beperking tot Vlaamse wet- en regelgeving wel klopt. Vlaamse instanties kunnen ook verplichtingen hebben op grond van federale wetgeving. Mogen ze daarbij dan geen “gegevensbron” beheren?

69. De definitie van “persoonsgegevens” is bijna gelijk aan die van de AVG, behalve dat er in plaats van “informatie” “gegevens” wordt geschreven, wat een andere betekenis heeft. Dit vormt volgens de VTC een inbreuk op de AVG; het is niet mogelijk om op lidstatelijk niveau af te wijken van Europese definities.

“8° persoonsgegevens: gegevens over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon als vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;

8°/1 netwerk van de VDI: het geheel van de gegevensbronnen, die beschikbaar zijn via de VDI;”

70. De VTC beveelt aan om naar de definitie van de AVG te verwijzen.

71. De nieuwe regeling bestaat uit het **functioneel opdelen** van de gegevens tussen de instanties. Dit wordt bepaald in het nieuwe artikel 6/1:

“Art. 6/1. §1. De VDI deelt, na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, de opslag van de gegevens functioneel op onder de instanties. De instanties zijn in dat geval verplicht de gegevens, waarvan het beheer aan hen is toevertrouwd, op te slaan en bij te houden. [...]”

72. Wat de gevolgen van het functioneel opdelen betreft werd de volgende toelichting gegeven aan de VTC (onderlijning VTC):

“Ingevolge de functionele opdeling van de opslag van gegevens, na advies van het stuurorgaan, krijgen sommige instanties het beheer van die gegevens toevertrouwd, zij zijn aldus beheersinstanties. De Vlaamse Regering kan bepalen welke taken de beheersinstanties moeten vervullen. Dat is nu reeds geregeld in artikel 3 van het BVR van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en

III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Wanneer de opslag van gegevens functioneel is opgedeeld, ontwikkelt de VDI, in overleg met de instanties waaraan het beheer van gegevens functioneel is toebedeeld en na advies van het stuurorgaan, de technische middelen om de gegevens te ontsluiten naar de instanties en overheden die ze nodig hebben om hun diensten aan de burgers te verlenen.

De functioneel opgedeelde gegevens maken deel uit van het netwerk van de VDI en zijn aldus beschikbaar via de VDI.

De instanties winnen de gegevens in die ze nodig hebben voor de uitvoering van de taken van algemeen belang waarmee ze zijn belast, of voor de uitvoering van de verplichtingen die op hen rusten, via de VDI, bij de gegevensbronnen in het netwerk van de VDI.

De functionele opdeling laat ook een beter en efficiënter databeheer binnen de VO toe.”

73. De VTC stelt vast dat de beslissingsbevoegdheid in handen komt van het agentschap Digitaal Vlaanderen i.p.v. het Stuurorgaan waarin alle Vlaamse instanties inclusief de lokale besturen vertegenwoordigd zijn of Vlaamse Regering. De vraag is of deze machtsconcentratie gunstig is voor de gegevensbescherming⁶. Het nieuwe artikel 6/1 bepaalt in paragraaf 1 wel het volgende, maar de VTC adviseert dat de verhouding/volgorde toch blijft zoals ze was.

“Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.”

74. De dienstenintegrator (die ook taken als gegevensintegrator heeft) heeft in principe een verwerkerspositie, maar heeft met het nieuwe kader veel toegangen in handen. Dit blijkt ook uit de regeling inzake noodsituaties (zie verder).
75. De VTC mist een decretaal beoordelingskader met duidelijke criteria. Dit wordt nu gedelegeerd aan de Vlaamse Regering.
76. De VTC stelt vast dat haar - in tegenstelling tot de oude procedure - geen advies meer moet worden gevraagd (als het persoonsgegevens betreft). Doordat er in principe ook geen erkenning door de Vlaamse Regering meer gebeurt, zal de VTC ook niet via die procedure advies kunnen geven. De VTC suggereert dat er in het Ontwerp wordt ingeschreven dat de geplande functieopdeling aan haar wordt meegedeeld, zodat ze zelf kan beslissen om een advies uit te brengen.

B. Dataduplicatie door VDI

77. Artikel 5 van het Ontwerp voegt een nieuw artikel 7/2 in. In de tweede paragraaf van dat artikel wordt aan de VDI de mogelijkheid gegeven om een kopie te maken van een toebedeelde bron.

“§2. Als dat nodig is, kan de VDI, op voorstel van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, een kopie maken van de gegevens die worden beheerd door de instantie waaraan de opslag functioneel is toebedeeld, met louter als bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die gegevens efficiënter te doen verlopen en daardoor die gegevens efficiënter en sneller ter beschikking te stellen van de instanties die ze nodig hebben om hun diensten te verlenen, op voorwaarde dat de VDI:

1° de gegevens niet wijzigt;

2° de gegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken instanties en externe overheden;

3° onmiddellijk de opgeslagen gegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de VDI er daadwerkelijk van op de hoogte is dat de gegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die gegevens onmogelijk is gemaakt, of zodra een

⁶ Het Danutsbedrijf leunt ook aan bij het agentschap Digitaal Vlaanderen. De VDI is daar ook gesitueerd (zie verder).

administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.”.

78. De VTC herhaalt dat voor wat persoonsgegevens betreft, dataduplicatie slechts een tijdelijke oplossing mag zijn. Een instantie die niet in staat is om haar eigen gegevens efficiënt en snel te verwerken dient voorzien te worden van de nodige middelen om dit mogelijk te maken – of alternatief kan een andere instantie de taak krijgen om die gegevens in haar plaats te beheren. Een oplossing waarbij zowel de oorspronkelijk instantie als een tweede instantie een data mogen bewaren creëert nodeloze duplicatie, en dus vermijdbare privacyrisico's. Het principe van de tijdelijkheid van een dergelijke noodoplossing dient decretaal verankerd te worden. Bovendien moet ook alles in het werk gesteld worden om de integriteit en correctheid in de tijd van de geduplicateerde data te garanderen, aangezien duplicatie per definitie het risico creëert van verschillen tussen het origineel en het duplicaat.
79. De VTC merkt op dat er geen kader wordt gepreciseerd: er staat enkel dat het “nodig” moet zijn.
80. Aangezien met de huidige stand van de techniek lokaal cachen niet sneller is dan het realtime opvragen en er onvoldoende verantwoording en criteria worden gegeven, **adviseert de VTC dit punt negatief.**

C. Verplicht gebruik van de Vlaamse Dienstenintegrator

81. Door artikel 47, §2 van het Ontwerp wordt het gebruik van de VDI verplicht gemaakt (nieuw artikel 6/1):

“§2. Gegevens van het netwerk van de VDI worden meegedeeld door of aan instanties met tussenkomst van de VDI, behalve als het gaat om een mededeling respectievelijk aan of door de personen op wie de gegevens betrekking hebben, hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook degenen die door hen uitdrukkelijk zijn gemachtigd om de gegevens te verwerken. In deze paragraaf wordt verstaan onder personen: natuurlijke personen, ondernemingen en verenigingen, al dan niet met rechtspersoonlijkheid.

De VDI kan, na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI, als die tussenkomst geen toegevoegde waarde biedt. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.

§3. De instanties zijn vrijgesteld van de verplichting om een beroep te doen op de VDI als het gegevens betreft waarvan de opslag hun is toevertrouwd.”.

82. In de toelichting wordt het volgende gesteld:

“kondigde de Vlaamse Regering in dat zelfde Regeerakkoord aan dat de Vlaamse dienstenintegrator (MAGDA) wordt uitgebreid en evolueert tot de unieke en verplicht te gebruiken data-draaischijf voor de uitwisseling van unieke gegevens binnen de Vlaamse publieke sector, waaronder de steden en gemeenten, en met de federale dienstenintegratoren om de data-uitwisseling voor alle overheidsactoren te verbeteren.”

“De mededeling van gegevens van het netwerk van de VDI door of aan instanties gebeurt met tussenkomst van de VDI, behalve indien het gaat om een mededeling respectievelijk aan of door personen op wie de gegevens betrekking hebben, hun wettelijke vertegenwoordigers, evenals diegenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken. De VDI voorziet de nodige overgangsmaatregelen in overleg met het stuurorgaan zodat de betreffende instanties niet onmiddellijk hoeven over te schakelen naar de VDI. Er zal ook voldoende overleg tussen de instanties en de VDI worden georganiseerd en het overleg zal bovendien ook worden versterkt om tijdig de noden en behoeften van de instanties te capteren. Gelet op het belang van de rol van de VDI bij de gegevensuitwisselingen van en naar Vlaamse instanties, wordt de kosteloosheid van de diensten van de VDI behouden.

De VDI kan, na advies van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, ook nog voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI, voor zover die tussenkomst geen toegevoegde waarde kan bieden.”

“De instanties zijn eveneens vrijgesteld van de verplichting beroep te doen op de VDI in het geval het gegevens betreft waarvan de opslag hun werd toevertrouwd.”

83. Artikel 44, 3° voegde de definitie van “netwerk van de VDI” in:

“8°/1 netwerk van de VDI: het geheel van de gegevensbronnen, die beschikbaar zijn via de VDI;”

84. Om de implicaties te vatten van het verplichte gebruik van de VDI moet eerst duidelijk zijn wat “beschikbaar via de VDI betekent”. De toelichting geeft hier niet veel uitleg bij:

“Wat het netwerk betreft, wordt voorgesteld om dit zo te omschrijven dat hiervan deel uitmaken alle gegevensbronnen die via de Vlaamse dienstenintegrator beschikbaar zijn. Dit moet toelaten om de gegevensuitwisselingen binnen Vlaanderen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.”

85. De VTC vindt het gebruik van een dienstenintegrator zeker aan te bevelen. Ze kon evenwel niet goed vatten waarom het nodig is om dit zo duidelijk verplicht te stellen. . De Adviesvrager heeft het volgende geantwoord:

“Dit moet toelaten om de gegevensuitwisselingen binnen Vlaanderen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

De VDI kan, na advies van het stuurorgaan, voorzien in een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI, als die tussenkomst geen toegevoegde waarde biedt. Als de VDI afwijkt van het advies van het voormelde stuurorgaan, verantwoordt de VDI dat schriftelijk aan het stuurorgaan. Op vraag van een instantie wordt het dossier ter beslissing aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De beslissing van de VDI wordt dan opgeschort tot de Vlaamse Regering heeft beslist.”

86. De VTC adviseert om gezien de verwijzing naar efficiëntie in de toelichting aan te tonen dat er voldoende capaciteit is om dit mogelijk te maken.

87. De VTC stelt zich de vraag of de bestaande mededelingen van persoonsgegevens niet onwettig worden op het moment dat deze bepaling van kracht wordt. De Adviesvrager heeft in dit verband het volgende antwoord gegeven:

“De VDI voorziet de nodige overgangmaatregelen in overleg met het stuurorgaan zodat de betreffende instanties niet onmiddellijk hoeven over te schakelen naar de VDI. Er zal ook voldoende overleg tussen de instanties en de VDI worden georganiseerd en het overleg zal bovendien ook worden versterkt om tijdig de noden en behoeften van de instanties te capteren.

Artikel III.68 van het Bestuursdecreet verplicht nu reeds de Vlaamse instanties om de Vlaams erkende authentieke gegevensbronnen te raadplegen alsook een aantal door de VR aangeduide federale gegevensbronnen, nl. RR, sociale gegevensbanken KSZ en KBO.”

88. De VTC stelt echter vast dat een vrijstelling van de tussenkomst van de VDI wel mogelijk is, maar waarschijnlijk slechts na het van kracht worden van de verplichting zal verleend worden. Er wordt geen sanctie voorzien bij het niet werken met de VDI, maar de VTC waarschuwt toch dat er onzekerheid kan ontstaan over de geldigheid van de verwerking en beveelt dus aan om in een overgangsregeling te voorzien (eventueel bepalen dat samen met de verplichting ook de uitzonderingen worden bepaald).

D. Noodsituaties

89. Met artikel 57 van het Ontwerp wordt het hoofdstuk 6 getiteld “Vernietiging van gegevensbronnen” met een regeling voor het geval van oorlog en vergelijkbare omstandigheden, hernoemd als “Noodsituaties” en wordt er een bepaling toegevoegd (nieuw artikel 18/1 – onderlijning VTC) die het mogelijk maakt “om in uitzonderlijke dringende noodsituaties, zoals de COVID-pandemie, persoonsgegevens te kunnen verwerken”, “zodat er snel kan worden geschakeld en om persoonsgegevens te kunnen verzamelen en doorgeven”.

“Art. 18/1. Om het de instanties mogelijk te maken het hoofd te bieden aan de gevolgen van een noodsituatie, kan de Vlaamse Regering, na advies van de Vlaamse toezichtcommissie, binnen een termijn van vijf werkdagen de VDI ermee belasten de nodige persoonsgegevens te verzamelen en op te slaan om ze ter beschikking te stellen van de instanties die ze nodig hebben voor de toekenning van een voordeel aan een burger, vermeld in artikel I.4, 7°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De Vlaamse Regering bepaalt die bevoegdheid en de verwerkingen van de betreffende persoonsgegevens nader. De bevoegdheid is altijd beperkt tot de periode van de betreffende noodsituatie.

De besluiten die krachtens dit artikel worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd zes maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.”

90. De VTC merkt op dat de Vlaamse Dienstenintegrator hier weer overgaat tot het (tijdelijk) integreren van gegevens. Dat gebeurt dan mogelijk op basis van de toegangen die deze heeft in het kader van zijn taak als dienstenintegrator. De VTC beveelt aan om een duidelijke opdeling te maken tussen een entiteit die instaat voor dienstenintegratie en een entiteit die instaat voor gegevensintegratie en/of in de subtitel duidelijker te maken dat het uitzonderingen op het principe van dienstenintegratie betreft (i.p.v. (enkel) naar noodsituaties te verwijzen).
91. De VTC is van oordeel dat een Coronapandemie op zich geen noodsituatie vormt die de gegevensintegratie zoals hier bedoeld kan verantwoorden.
92. De memorie stelt dat de noodsituaties op federaal, provinciaal of gemeentelijk niveau worden bepaald. De VTC adviseert dat er in het Ontwerp zelf verduidelijkt wordt wat met noodsituatie bedoeld wordt. Anders is er geen voldoende basis voor de Vlaamse Regering om de bedoelde maatregel te nemen. De toelichting spreekt over uitzonderlijk dringende noodsituaties, maar dat staat ook niet in het Ontwerp. Als de bepaling naar waar men wil verwijzen gewijzigd zal worden zoals aan de VTC werd meegedeeld, dan kan een meer algemene verwijzing volstaan.
93. De VTC stelt zich ook de vraag hoe de toepassing van artikel 18, vernietigen, en 18/1, verzamelen, zich verhouden in geval van noodsituaties tijdens oorlogstijd. Fe twee bepalingen leiden tot totaal andere juridische en feitelijke gevolgen: vernietiging versus dataduplicatie. Ze beveelt aan om dit in het Ontwerp te bepalen.
94. Er wordt in de toelichting best ook verduidelijkt waaraan de adviesvrager denkt als “voordeel aan de burger”, omdat nu niet kan beoordeeld worden of dat voordeel in verhouding is met de verzameling van de gegevens. De VTC wordt wel in het proces ingeschakeld, maar het is beter nu al zicht te krijgen op wat beoogd wordt.
95. De VTC beoordeelt het positief dat “negatieve diensten”, zoals ze in de toelichtingen worden genoemd, van deze regeling worden uitgesloten. De VTC wijst er wel op dat de zwaarte van de inmenging in het privé-leven niet zozeer bepaald wordt door het al dan niet positieve gevolg voor de betrokkene van de verwerking, maar door de verschillende aspecten van de verwerking zelf, bv. het verwerken van veel gevoelige gegevens in het kader van hulpverlening kan een grote inmenging in het privé-leven inhouden en aanzienlijke risico's inhouden.

4. Wijzigingen aan het Bestuursdecreet

A. Gegevens inzamelen via Mijn Burgerprofiel

a) Artikel 59 van het Ontwerp:

96. Door de invoeging van artikel II.7 in het tweede lid zullen ook instanties, vermeld in artikel II.1, eerste en tweede lid (o.a. instellingen met een publieke taak) gegevens waarover ze beschikken, kunnen verstrekken via Mijn Burgerprofiel. Ook zullen ze via diezelfde toepassing de mogelijkheid hebben om gegevens van de burger te ontvangen.
97. Zie de bespreking van artikel 60 hierna.

b) Artikel 60 van het Ontwerp

98. Met dit artikel wordt de mogelijkheid ingevoerd om via Mijn Burgerprofiel gegevens aan de instanties te bezorgen. **Dit is een grote aanpassing van het concept van het burgerprofiel waar het tot nu toe alleen de burgers inzage gaf in hun gegevens.** Het is aangewezen dat er een nieuwe beoordeling komt van Mijn Burgerprofiel, op basis van een DPIA.

99. Dit is de tekst van artikel II.7 met de wijzigingen (aangeduid in het vet):

“Artikel II.7. De burger krijgt, zelf of via zijn gemandateerde, een geconsolideerde en burgergerichte toegang tot de gegevens die op hem betrekking hebben en waarover de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.1, beschikken. Via hetzelfde communicatiekanaal kan hij ook zijn gegevens verstrekken aan de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.1, eerste en tweede lid.

Behoudens decretale afwijking mag dat communicatiekanaal alleen gebruikt worden door de burger voor toegang tot zijn gegevens of voor de verstrekking van zijn gegevens aan de voormelde overheidsinstanties.”

100. De toelichting geeft de volgende verantwoording:

“Als zodanig is die toepassing een bijkomend communicatiekanaal via hetwelk de burger gegevens aan instanties kan verstrekken. Dit heeft als voordeel dat de burger is geauthenticeerd en de instanties weten welke burger welbepaalde gegevens verstrekt. Die toepassing mag alleen gebruikt worden door de burger voor toegang tot zijn gegevens of voor de verstrekking van zijn gegevens aan de voornoemde overheidsinstanties.”

101. De VTC leest dat het duidelijk om een bijkomend communicatiekanaal gaat en dat dus het gebruik van Mijn Burgerprofiel niet verplicht is.

102. De VTC beveelt aan om voor de verstrekking van de persoonsgegevens in het Ontwerp te specificeren dat het om specifieke instantie(s) gaat. Anders lijkt het mogelijk dat de gegevens ter beschikking komen van alle instanties.

103. De VTC beoordeelt het positief dat uitgesloten wordt dat Mijn Burgerprofiel kan gebruikt worden door andere personen of instanties dan de betrokkenen om toegang te krijgen tot hun persoonsgegevens. Vanzelfsprekend zou de decreetgever daar uitzonderingen op kunnen voorzien, maar de VTC benadrukt dat de garantie die hier gegeven wordt essentieel is om conform te zijn met de AVG.

104. Het is niet duidelijk of de persoonsgegevens die de betrokkenen verstrekken via Mijn Burgerprofiel rechtstreeks aan de instanties worden doorgegeven. De VTC beveelt aan om dit te verduidelijken. Ongeacht waar de persoonsgegevens terecht komen, verwijst de VTC in ieder geval uitdrukkelijk naar haar adviezen inzake hosting van persoonsgegevens⁷.

105. Authenticatie, als die vereist is, zou ook mogelijk moeten zijn voor de andere communicatiekanalen.

106. Met het Ontwerp wordt ook geregeld dat niet alleen de manier en de nadere inhoud van de toegang via het communicatiekanaal, vermeld in het eerste lid, wordt bepaald door het agentschap Digitaal Vlaanderen (in overleg met de betrokken overheidsinstanties en externe overheden), maar nu ook de verstrekking. Er zijn en komen uitzonderingen waarbij dat bepaald wordt door de Vlaamse Regering. De VTC ziet niet in waarom er een onderscheid wordt gemaakt en beveelt aan om dit te verduidelijken.

⁷ <https://overheid.vlaanderen.be/digitale-overheid/informatieveiligheid/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

B. Verenigingsloket

107. Enkele aanpassingen van artikel II.17 door artikel 60 kaderen in de ontwikkeling van het Verenigingsloket. In de memorie wordt verduidelijkt dat het de doelstelling is om administratieve vereenvoudiging te realiseren voor verenigingen en stichtingen in het kader van hun interacties met overheidsinstanties.
108. Zie commentaar onder II, 2, A.

C. Bewaringstermijn van gegevens binnen de Vlaamse Overheid

109. Artikel III.87, eerste paragraaf wordt als volgt aangepast door artikel 98 van het Ontwerp (wat in het vet staat werd toegevoegd):

“Artikel III.87 § 1. Voor elke categorie van bestuursdocumenten en voor de persoonsgegevens die erin zijn opgenomen, worden selectieregels opgesteld die minstens de volgende elementen bevatten:
1° een betekenisvolle naam en omschrijving;
2° het administratieve of juridische nut, verduidelijkt door een bewaartermijn met bijbehorende motivering; 3° de aanduiding van de waarde voor het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, verduidelijkt door de definitieve bestemming, die ofwel een vernietiging ofwel een permanente bewaring inhoudt, met bijbehorende motivering.

De selectiecommissie, vermeld in artikel III.88, § 1, kan beslissen dat de selectieregels meer gegevens moeten bevatten.

De selectiecommissie, vermeld in artikel III.88, §1, houdt bij de beoordeling van de selectieregels rekening met de volgende criteria:

- 1° de toepasselijke regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder:
- a) het doel van de verwerking van de persoonsgegevens;
 - b) de mate waarin een bewaartermijn van gegevens bij of krachtens een wet of decreet is bepaald, of de mate waarin er een voldoende substantieel verband bestaat met wettelijke, decretale of reglementaire termijnen;
 - c) de mate waarin kan worden voorzien in maatregelen die de identificatie van de betrokkene belemmeren;
- 2° de onderlinge consistentie tussen de selectieregels;
- 3° de motiveringen die de bewaartermijnen en de bestemmingen toelichten.”

110. Volgens de toelichting is het de bedoeling dat naar die selectieregels kan worden verwezen in regelgeving waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. De VTC vindt hiervan enkele voorbeelden in huidig Ontwerp, met name in de nieuwe artikels 4/4, 5/7 en 7/6 van het Bestuursdecreet: respectievelijk de persoonsgegevens i.v.m. de verenigingen, de rekeningnummers en contactgegevens:

“worden bewaard conform de voorwaarden, vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot de burger de entiteit verzoekt om de persoonsgegevens te verwijderen, conform de voorwaarden, vermeld in artikel 17 van de algemene verordening gegevensbescherming.”

111. Deze regeling lijkt eraan voorbij te gaan dat de bewaartermijn een van de essentiële elementen is waarvan de burger ook voldoende op de hoogte moet zijn. Bovendien kan ook de toezichthoudende autoriteit door dergelijke verwijzing niet controleren of de verwerking kan voldoen aan de vereisten van de AVG.
112. De regeling en de gevolgen ervan zijn zeer onduidelijk. Het is niet zeker of het enkel om archivering gaat, of ook de maximale bewaartermijnen van de AVG. De VTC adviseert de regeling sterk verduidelijkt en zo nodig herbekeken wordt.

D. Inscannen van bestuursdocumenten en openen elektronische berichten

113. Met artikel 99 e.v. van het Ontwerp wordt een nieuwe onderafdeling 5 “Scanning van bestuursdocumenten” toegevoegd.
114. De toelichting legt uit dat de entiteit, bevoegd voor het facilitair management en documentbeheer, op verzoek van een instantie kan instaan voor de scanning en in voorkomend geval de vervanging van bestuursdocumenten door elektronische kopieën, nl. van bestuursdocumenten die de instantie in kwestie via analoge weg ontvangt of bestuursdocumenten die de instantie in kwestie beheert.
115. Na scanning zal de entiteit de analoge berichten (geautomatiseerd) doorsturen naar de bestemmingen via virtuele postbussen.
116. De entiteit staat daarnaast, op verzoek van een instantie, in voor het openen en doorsturen van elektronische berichten die geadresseerd zijn aan bepaalde elektronische adressen van de instantie in kwestie. Dit is ingegeven doordat er op vandaag sprake is van een nood aan efficiëntie en effectiviteit op het vlak van:
- de verdeling en klassering van inkomende digitale berichten die aan instanties op generieke e-mailadressen worden toegestuurd;
 - de verdeling en klassering van inkomende berichten die aan instanties worden toegestuurd via de federale eBox.
117. Er wordt ondermeer ingeroepen dat de huidige werkwijze privacy-invasief is, aangezien in de praktijk verschillende medewerkers van verschillende instanties digitale poststukken dienen te openen en te verdelen die niet voor hen bestemd zijn. Een minder privacy-invasieve werkwijze is beschikbaar door de verdeling en klassering van de digitale berichten te centraliseren waarbij de digitale berichten onmiddellijk (a.d.h.v. software) aan de juiste dienst/behandelaar kunnen worden toegewezen.
118. De VTC merkt op dat de limieten die in de memorie worden vermeld, niet in het decreet werden opgenomen. De VTC vindt het niet aanvaardbaar dat elke mail geopend wordt door een centrale dienst wanneer er aan die limieten niet voldaan zou zijn.
119. Het laatste lid van paragraaf twee geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om, omwille van efficiëntieredenen, het gebruik van de diensten van de entiteit te verplichten.
120. De VTC is van oordeel dat het aangewezen is dat de verwerkingsverantwoordelijken dit zelf kunnen bepalen na afweging van de risico's voor de betrokkenen bij de specifieke verwerkingen. Ze adviseert dat deze bepaling geschrapt wordt.
121. De adviesvragers hebben rekening mee gehouden dat hier sprake kan zijn van schending van het recht op privé-leven en het briefgeheim en het telecomgeheim (onderlijning VTC):

“Het voorgestelde artikel III.89/1 vormt een decretale uitzondering op het recht op privéleven en briefgeheim (zoals onder meer vervat in artikel 8 EVRM juncto artikel 22 GW) en op het telecomgeheim (zoals vervat in artikel 124 en 125 Wet Elektronische Communicatie en artikel 259bis en artikel 314bis Sw.). Deze inmenging in het recht op het brief- en telecomgeheim, die tevens verband houdt met het recht op privéleven van afzenders en bestemmingen van inkomende elektronische en analoge berichten is verantwoord, rekening houdend met het feit dat de inmenging via huidige wijziging:

- *voldoet aan het wettigheidsbeginsel, vermits zij in een voorzienbare en toegankelijke decretale bepaling wordt opgenomen;*
- *een legitiem doel nastreeft. De voorziene inmenging is (onder meer) gericht op de efficiëntere werking van de overheid (door een vermindering van de administratieve lasten), en beoogt dus het economisch welzijn van het land te bevorderen (bv. door een kostendaling van de overheidsdienstverlening door schaalgroottes en “insourcing”). De voorziene inmenging draagt bovendien bij aan de bescherming van de rechten en vrijheden van personen, in de mate dat de beoogde efficiëntere dienstverlening ervoor zorgt dat:*

1. burgers sneller antwoord krijgen op (bepaalde) verstuurd brieven aangezien het bericht sneller bij de bevoegde dienst/medewerker terecht komt;
 2. flexibiliteit langs overheidszijde wordt gegarandeerd (ook bij piekmomenten);
 3. betere aansluiting wordt gezocht bij nieuwe hybride werkvormen;
- noodzakelijk is in een democratische samenleving, en meer bepaald beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke noodzaak:
- *pertinentie: er mag redelijkerwijze worden aangenomen dat de voorziene inmenging nuttig, relevant en toereikend is om het beoogde doel op het vlak van een efficiëntere werking van de overheid te bereiken;*
 - *proportioneel: er bestaat een redelijke verhouding tussen de aantasting van het recht op briefgeheim enerzijds en de nagestreefde legitieme doelstelling(en) anderzijds. Er dient te worden benadrukt dat de voorziene inmenging, vanuit haar aard, beperkt is qua omvang, nu deze regeling enkel betrekking heeft op berichten toegestuurd aan instanties in de zin van paragraaf 1 en hun medewerkers. Daarenboven zijn er door de Vlaamse Regering op het vlak van de vervanging van de analoge bestuursdocumenten verschillende procedurele vereisten ingevoerd die belangrijke waarborgen vormen tegen willekeurige inmengingen in het privéleven van de betrokkenen, d.w.z. niet alleen de instanties, zoals vermeld in paragraaf 1 en hun medewerkers, maar ook de afzenders van de analoge poststukken. Zo zou de aangewezen instantie bijvoorbeeld op basis van die vereisten de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens in de elektronische kopieën van de analoge bestuursdocumenten moeten garanderen. De door de Vlaamse Regering aangewezen entiteit die gemachtigd zal worden om voor rekening van de instanties, vermeld in paragraaf 1, de analoge bestuursdocumenten per analoge post toegestuurd aan deze instanties en hun medewerkers te openen, in te scannen en aan de bestemming(en) te bezorgen, zal bovendien de noodzakelijke waarborgen moeten bieden opdat de rechten en vrijheden van de afzender en de bestemming van de in analoge post gewaarborgd zijn. Tot slot vormt het een proportionele inmenging aangezien veelvuldige schendingen van het recht op brief- en telecomgeheim door instanties kunnen vermeden worden door het proces te centraliseren.*
 - *subsidiariteit: er zijn geen minder “zware” middelen die het beoogde doel kunnen bereiken.”*

122. De VTC spreekt zich niet uit over de mogelijkheid voor de decreetgever om het briefgeheim op te heffen of minstens substantieel in te perken.
123. De VTC wijst er wel op dat het zowel over gegevens bedoeld in artikel 9 en artikel 10, AVG, kan gaan, en dat ook daarom kennisname een substantieel risico vormt. Iedere persoon die betrokken is bij de digitalisering moet gebonden zijn aan een strikte geheimhoudingsplicht die decretaal zou moeten worden ingeschreven.
124. De VTC maakt een voorbehoud voor de hostingproblematiek en verwijst nogmaals naar haar adviezen hierover⁸.
125. De VTC is van oordeel dat de manier waarop de gegevens verwerkt worden een beslissing van de verwerkingsverantwoordelijke moet zijn. De degelijkheid van de argumenten zal afhangen van de specifieke casus.
126. De VTC beveelt aan om de mogelijkheid te onderzoeken of kan ingebouwd worden dat er bij een vermelding als “vertrouwelijk” op de enveloppe niet ingescand wordt en in de eerste plaats de brief niet geopend wordt.
127. De VTC wijst erop dat elke verantwoordelijke zal moeten nagaan of die een GEB moet opmaken vooraleer de verwerking te starten.

⁸ <https://overheid.vlaanderen.be/digitale-overheid/informatieveiligheid/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

128. De transparantie naar burger moet gegarandeerd worden: deze moet weten dat zijn post systematisch gescand zal worden (door een andere entiteit dan de bestemming).

5. Vlaams Datanutsbedrijf

A. De categorieën van persoonsgegevens uitgebreid

129. Met artikel 101 van het Ontwerp worden volgende categorieën persoonsgegevens toegevoegd:

- gegevens over vrijetijdsbesteding;
- mobiliteitsgegevens;
- gezondheidsgegevens.

130. Deze categorieën worden verantwoord door te verwijzen naar mogelijke toepassingen waar het DNB aan denkt:

“Zo is er de case om aan elke burger die dit wenst, een kluis aan te bieden waarin de burger de gegevens kan bewaren van eerdere cultuuractiviteiten tijdens zijn vrije tijd. De burger krijgt daarbij een overzicht voor zichzelf en kan vervolgens toestemming geven om op basis van deze informatie een gepersonaliseerd culturaanbod te krijgen over verschillende culturaanbieders heen.

Een andere case is aan de burger de mogelijkheid bieden om al zijn relevante mobiliteitsgegevens bij te houden en te delen met een applicatie om een mobiliteitsadvies te verkrijgen, afhankelijk van de noden van het moment. (abonnement, welk soort wagen, ...).

Een laatste voorbeeld is het voorbeeld van de persoonlijke datakluis als instrument om zijn gezondheid te monitoren eventueel zelfs te verbeteren. Deze kluis bevat verschillende gezondheidsgegevens (bv. resultaat sportmedische test, data uit wearables, ..) die kunnen gedeeld worden om optimaal advies te verkrijgen voor een gezonde levensstijl.”

131. De Adviesvrager heeft de VTC meer uitleg bezorgd over de bedoelde toepassingen.
132. De VTC merkt op dat met deze categorieën gegevens een **sprong richting privéleven** wordt gemaakt t.o.v. de al in het bestaande decreet opgenomen categorieën. Het zijn **ook heel ruime categorieën** van gegevens.
133. De VTC herinnert eraan dat als de burger zijn toestemming geeft, op een gegeven moment de toestemming zo breed kan zijn dat de burger eigenlijk niet weet wat de toestemming inhoudt.
134. Zoals de VTC al gezegd heeft⁹, biedt de POD-technologie van de datakluisen mogelijkheden op een betere bescherming van de betrokkenen. Er dient echter over gewaakt te worden dat de overheid het delen van persoonsgegevens niet stimuleert op een wijze die niet strookt met de belangen van de burger (ten behoeve van de industrie). De VTC beveelt aan om eerst de werking van de minder risicovolle cases te evalueren voordat er verdere stappen worden gezet decretaal. Zo kan ondermeer nagegaan worden of het beheermechanisme dat voorzien is in het DNB-decreet goed werkt en dat de toegang die de ontvanger krijgt niet ruimer is dan nu wordt voorgesteld. Het laatste advies van de VTC over het Datanutsbedrijf was gebonden aan de use cases die toen werden voorgesteld, en die inherent minder privacy-invasief leken. Het komt de VTC vroegtijdig voor om nu de categorieën van persoonsgegevens al substantieel decretaal uit te breiden naar potentieel zeer gevoelige data, louter in het kader van geplande proefprojecten, voordat er substantiële ervaring is met de voorziene governancemechanismen.
135. De VTC adviseert om in dit stadium de resultaten van proefprojecten (zonder reële data) telkens aan haar voor te leggen voor ze definitief worden uitgerold, zodat de VTC zicht krijgt op de reële risico's. In een later stadium kan er

⁹ Advies wetgeving Vlaamse Toezichtcommissie nr. 2021/103 van 14 december 2021 over het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering houdende machtiging tot oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf. https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_103_advies.pdf (zie ook het tweede advies https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_037_advies.pdf)

overgegaan worden op een systeem waarbij de VTC op eenvoudige wijze inzicht kan geboden worden op de assessments.

136. Ook de voorwaarden in verband met proefprojecten/testen zouden moeten verduidelijkt worden.
137. De VTC adviseert ook om (verder) te verduidelijken welke verwerkingen er op de gegevens/digitale documenten zullen gebeuren voor ze te beschikking worden gesteld aan de ontvangende entiteiten.¹⁰ Het DNB-decreet geeft hier geen andere duiding bij dan: “*de verwerkingen die noodzakelijk zijn om de doelstellingen, vermeld in artikel 4, en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5, te bereiken*”.

B. Toestemming via Mijn Burgerprofiel

138. Met artikel 102 van het Ontwerp dat een vierde paragraaf toevoegt aan artikel 29 van het DNB-decreet, wordt verduidelijkt dat de toestemming door de burger kan worden gegeven via Mijn Burgerprofiel zoals vermeld in artikel II.7 van het Bestuursdecreet.
139. De VTC heeft hierbij enkel de opmerking dat het nodig is dat de toestemming geïnformeerd en specifiek moet zijn. De VTC wijst erop de informatieplicht ruimer is dan het inzicht geven in welke toestemmingen er verleend werden.

C. Mededeling aan niet-overheden

140. Er wordt gespecificeerd dat de toestemming via Mijn Burgerprofiel ook betrekking kan hebben op het meedelen aan niet-overheidsinstanties (en dus niet alleen aan overheidsinstanties zoals voorzien in voornoemd artikel II.7):

“In afwijking van artikel II.7, tweede lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 kan die toestemming ook betrekking hebben op het meedelen van gegevens aan niet-overheidsinstanties.”

141. Dit geldt dus ook voor commerciële partijen. De VTC merkt op dat in de mate dat het om een systematische¹¹ gegevensoverdracht gaat, hier door de aanpassing van het e-govdecreet met dit Ontwerp ook de protocolplicht geldt, ongeacht een gegeven .

III. BESLUIT

142. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid (zie in eerste instantie de volledige tekst hiervoor):

2. Nieuwe gegevensbronnen

- het opnemen van de nieuwe gegevensbronnen in een apart decreet over registers;
- de essentiële elementen bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens bij de gegevens van verenigingen;
- garanderen in het decreet dat de dataduplicatie van de KBO-data beperkt blijft;
- de opvraging van rekeningnummers en contactgegevens herevalueren aan de hand van een DPIA;

3. e-Govdecreet

A. Protocolregeling

- de mogelijkheid van mededeling van persoonsgegevens aan privé-organisaties verder te kaderen in het Ontwerp en de toelichting;

¹⁰ Artikel 28 van het DNB-decreet bepaalt al dat het DNB geen geautomatiseerde besluitvorming waaronder profilering uitvoert op de persoonsgegevens die worden verwerkt.

¹¹ Waaronder ook omvangrijke eenmalige valt.

B. Gezamenlijke verantwoordelijken

- de uitzondering op de protocolverplichting te schrappen;

C. Vlaams Comité voor de mededeling van persoonsgegevens

- algemene protocollen voor advies worden voorgelegd aan de VTC;
- uitgesloten wordt dat de bevoegdheid van de VTC beperkt wordt;
- herevalueren of de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke niet teveel ingeperkt wordt;
- herbekijken of de procedure van algemene protocollen niet verder kan uitgewerkt worden als oplossing;

D. Vlaamse Toezichtcommissie

- de indexering van de presentiegelden nakijken;

4. Vlaamse Dienstenintegrator

A. Geen erkende authentieke bronnen meer

- de definities van “gegevensbron”, “gegevens” en “persoonsgegevens” herbekijken;
- de beslissing voor de functionele opdeling bij het Stuurorgaan (of de Vlaamse Regering) te leggen;
- de criteria in eerste instantie verder decretaal bepalen;
- de geplande functieopdeling aan de VTC worden meegedeeld;

B. Dataduplicatie door de VDI

- voldoende waarborgen voorzien of - bij voorkeur - schrappen van deze mogelijkheid;

C. Verplicht gebruik VDI

- in een overgangsregeling voor bestaande mededelingen voorzien;

D. Noodsituaties

- een duidelijke opdeling te maken tussen een entiteit die instaat voor dienstenintegratie en een entiteit die instaat voor gegevensintegratie;
- in het Ontwerp aangeven wat met een noodsituatie bedoeld wordt en dit beperkend doen;
- nader bepalen wat als een “voordeel aan de burger” wordt gezien;
- in de toelichting “negatieve diensten” en “zwaarte van inmenging in het privé-leven” op een andere manier koppelen;

5. Bestuursdecreet

A. Gegevens inzamelen via Mijn Burgerprofiel

- een DPIA aan de VTC bezorgen voor nieuwe evaluatie van Mijn Burgerprofiel;
- de verstrekking van de persoonsgegevens in het Ontwerp te specificeren dat het om specifieke instantie(s) gaat
- verduidelijken of de persoonsgegevens die door de betrokkenen worden verstrekt via Mijn Burgerprofiel rechtstreeks aan de instanties worden doorgegeven of niet;
- authenticatie ook voorzien voor andere communicatiekanalen;

C. Bewaringstermijnen

- de regeling verduidelijken en zo nodig herbekijken;

D. Inscannen en openen van berichten

- het principe dat het inscannen gebeurt op verzoek van een instantie/verwerkingsverantwoordelijke behouden en niet door de Vlaamse Regering laten verplichten;
- de limieten die in de memorie worden vermeld, in het decreet opnemen;
- niet elke mail laten openen door een centrale dienst bij een andere entiteit;
- de geheimhoudingsplicht decretaal opleggen;
- onderzoeken hoe een betrokkene kan aangeven dat diens brief niet gescand mag worden;

6. Datanutsbedrijf

A. Uitbreiding categorieën persoonsgegevens

- eerst de werking van de minder risicovolle cases **te evalueren voordat** er verdere decretale stappen worden gezet;
- de proefprojecten aan de VTC voorleggen zodat deze ook het beheerssysteem kan beoordelen;
- de voorwaarden in verband met proefprojecten/testen zouden moeten verduidelijkt worden;
- (verder) te verduidelijken welke verwerkingen er op de gegevens/digitale documenten zullen gebeuren voor ze te beschikking worden gesteld aan de ontvangende entiteiten.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-02-10 12:15:00 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

